

Előfizetési díj:

Egészévre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer
9 kr., többszöri hirdetés-
nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Szittér petsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentlen leveleket
csak ismert kezektől toga-
dunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

Építkezésünkhöz.

Városunk polgármestere előtt kétségkívül emlékezetes marad az 1889-ik évi május hó 29-én tartott képviselőtestületi ülés, amelyen midőn részint a pénzügyigazgatóság elhelyezése, részint a kir. táblának esetleg városunkba tétele és a laktanyai építkezések miatt és egyéb beruházásokra százezer forintos költsön fölvételét javasolta, a képviselőtestület elvben kétszáz ezer forintos költsön fölvételét határozta el és végérvényes határozat hozatal céljából július 1-ére rendkívüli közgyűlés tartását tüzte el.

Az 1889-ik évi július hó 1-én megtartott ülésen 43 szóval (egy tag nem szavazott) s így egyhangulag határozta el a képviselőtestület a kétszáz ezer forintos költsön fölvételét a pénzügyigazgatóság részére szükséges palotának, a laktanya kibővítésének, az elemi iskolának s az „Arany Bány“ vendéglő építési költségeire olyképp, hogy minden egyes építkezésre fordítandó összeg külön-külön terjesztendő elfogadás végett a képviselőtestület elé s a tanács utasított, hogy az egyes építkezésekre esetről esetre megszavazott összeg kizárólag a kitűzött célra fordítandó és semmi más kiadás fedezésére.

Részünkről nem egyszer adtunk nyílt kifejezést képviselőtestületi üléseken azon tapasztalatunknak, hogy az egyes, megjelölt célra megszavazott költsönök tényleg s a megszavazott összeg nagyságában nem fordítanak a kitűzött célra, hanem folyó kiadások fedezésére; mert évenként oly sok rendkívüli kiadásunk szokott lenni, hogy azt csak részben fedezte az e címen a költségvetésbe felvett összeg.

Főképp a f. évi március hó 23-án tartott képviselőtestületi ülésen, midőn az 1890-ik évi zárszámadást tárgyalta a képviselőtestület, e zárszámadás adatai alapján kimutattuk, hogy ha a zárszámadás adatai alapján a 9.173 frt 98 kr. pénzkészlet és a 122.479 frt 71 $\frac{1}{2}$ kr. követelések- és hátralékokból vagyis összesen

131.653 frt 69 $\frac{1}{2}$ kr. cselekvő vagyonból az ezzel szemben levő 62.804 frt 90 $\frac{1}{4}$ kr. és 15.000 frt. tehát összesen 77.804 frt 90 $\frac{1}{4}$ kr. tartozásunkat levonjuk, úgy városunk pénzkészlete 1890. december 31-én 53.848 frt 88 $\frac{1}{4}$ kr. volt, vagyis ez volt azon összeg, melylyel az 1890. évi december 31-iki zárlat alapján az „Arany Bány“ vendéglő felépítésére rendelkezünk. Mert bár a vagyon kimutatásban a pesti magyar kereskedelmi banknál 76.537 frt 95 krral volt feltüntetve követelésünk, továbbá a megyénél 17.451 frt volt javunkra felvéve, azonban ezen összegek a december 31-iki mérleg tartozik rovatainak figyelembe vétele mellett a fentebb feltüntetett 53.848 frt 88 $\frac{1}{4}$ krra redukálódtak.

Ez volt finánciális állapotunknak valódi képe az 1890-ik évi zárszámadás adatai szerint 1890-ik évi december 31-én.

Ezen idő óta majd egy év tült el, mely időszak alatt hogy többet ne említsünk, a „Baross Liget“-i restauratio felépítése ezen alap terhére ment, jelentékeny átalakítások, javítások voltak úgy a körkemencénél, mint a laktanyánál, elegendő rendkívüli kiadásunk volt, mely az e célra költségvetésileg megállapított összeget nemcsak felemészthette, hanem túl is haladhatta úgy, hogy ezen körülmény figyelembe vétele mellett az 1890. évi december 31-én még rendelkezésre állt 53.848 frt 88 $\frac{1}{4}$ kr. pár ezer forinttal bizonyára kevesbedhetett.

Ily vagyoni állapot mellett utasította a képviselőtestület f. évi november 28-iki ülésének határozatából a polgármestert, hogy az „Arany Bány“ vendéglő építését a tavasszal kezdesse meg.

Kérdés már most, hogy a polgármester a képviselőtestület ezen határozatát képes lesz-e foganatosítani?

Mi erre ugyanazt feleljük, mit mondottunk március 23-án a képviselőtestületi ülésen, hogy nem, ha csak újabb, legkevesebb 50—60,000 forintos költsönt föl nem veszünk.

Ha tehát — amint épen nincs okunk kételkedni benne — komoly szándéka a képviselőtestületnek, hogy az „Arany Bány“ vendéglő, még pedig mielőbb, kiépíttessék, minek eléggé kifejezést is adott a november 28-iki határozatával: úgy kell, miszerint ezen határozatának keresztülviteléhez szükséges eszközről vagyis a pénzről is gondoskodjék; mert régi igazság, hogy ki a célt akarja, annak akarnia kell az eszközöket is.

A november 28-iki képviselőtestületi határozat maga után vonja a dolog természetéből kifolyólag a képviselőtestületnek gondoskodását az iránt, hogy a hiányzó összeg előteremtessék; mert különben oly határozat foganatosításával bizta meg a polgármestert, amelyet az jelenlegi pénzügyi viszonyaink mellett keresztül vinni képtelen.

Javaslat a bábaképzés ügyében.

Dr. Mangin Károly kir. tanácsos és megyei főorvos a bábaképzés ügyében tüzetes és ezen ügyet minden oldalról megvilágító előterjesztést tett a megyei törvényhatósági bizottság decemberi közgyűléséhez. — A megyei állandó választmány — tekintve a javaslat nagy fontosságát és messze kiható horderejét — j. hó 9-én tartott ülésének határozatából kifolyólag azt a közzétételnek elfogadás végett a legmelegebben ajánlja.

A javaslatot egész terjedelmében a következőkben közöljük:

Tekintetes Megyei Bizottsági Közgyűlés!

Honunkban a gyermekek közt, különösen ezek születésekor és a csecsemők korban előforduló nagy számú halálozás már régóta feleltette az érdeklődő közönség figyelmét és ezzel egyidejűleg a szakkörök is tanulmány tárgyává tették ki ezen szomorú állapot alapokainak kikutatását, hogy lehetőleg alkalmazhassák a nepesedési viszonyok javíthatása érdekében legalkalmasabbnak látszó eszközöket és megállapíthassák a módokat, melyekkel a halálozási arányt csökkenteni és népünk szaporodását elősegíteni lehessen.

De nemcsak az újszülöttek és csecsemők halálozásának elszomorító képe az, mely bennünket a közegészségi törvény ide vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására ösztönöz, hanem ezzel kapcsolatban a gyermekágyban elhalt nőknek megdöbbentően nagy száma teszi a ható-

masan olvasott; Schiller, Lessing, Ossian, Bessenyei voltak legkedvesebb írói; maga is fordít és átdolgoz német eredetéből.

Az 1790 év Kisfaludyt még Pozsonyban találta. A nemzet teljes öntudatra ébredve, alkotmányos életnek új erőt és elvenséget, nemzeti függetlenségének hatékonyabb biztosítékot kívánt szerezni, a veszélyben forgott nemzetiség érzete is hatalmasan telébredt a kedélyekben; élénk visszahatás támadt bennök minden ellen, a mi külföldi, a mi idegen; erélyes eltökéltség nyilatkozék minden felől a nemzeti nyelv és viselet helyreállítására, az elmélyesedett erkölcsök átalakítására. Igy írja le hazánk nagy történet írója, Horváth Mihály, a nemzet felébredését. A küzdelem most is — mint mindig — a magyar alkotmányosság védőbástyáin: a megyegyűléseken folyt. Kisfaludyt sem hagyták a mozgalmak érintetlenül. Inkább volt hazafi, mint tanuló; gyakran ellátogatott a megyegyűlésekre s élénk figyelemmel kísérte a történeteket. Mindezen tényezők bizonyára emelő hatással voltak az ifjúknak amugy is erős magyar érzésére s nem lehetetlen, hogy már most fogant meg lelkében a nemes szándék, hogy ha majd ő kilép az élet komoly terére, minden erejével a haza sorsának javítását célozza, belátván, hogy hazánkban még minden téren igen sok a tenni való.

Nevezetes pont K. életében az 1792. év. Atyja beleegyezésével ekkor lépett a katonai pályára. A Leopold huszárezredet választotta, mely Erdélyben állomásozott. Multjánál, szépségénél fogva híres Erdélyt szerette volna megismerni. Utazásáról Skublics Imrénének, zalamegyei főjegyzőnek, így ír: Nyires nevezetű faluban kelle meghálnom s gondold el, mint kelle elszomorodnom: Erdélynek, hol magyarokat véltém, mindjárt első helységében egy lelket sem találtam, ki magyarul értett volna. Mind oláhok lakják. Búmban nem is tudtam aludni. S ezen szívemet szaggató órámban itt Kolosvárott, hol még rokon magyar szíveket leltem, eltökéltem magamban: hogy én, szegény magyar nemes ifjú, de azon régi igaz magyarok ivadéka, kik a magyarnak itt hazát szereztek, és egy nagy, dicső nemzetet alapítottak,

A „Zalamegye“ tárcája.

Kisfaludy Sándor emlékezete.

A sümeghi kaszinó 50 éves fennállása ünnepén tartotta:
dr. Kellemen Károly.

Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dús élte kincsét, ámbar napja múlt,
Hanem lerazván, a mi benne földi,
Egy éltető eszmévé finomul,
Mely fennmarad s nőttön nő tisztá fénye,
A mint időben, t-rben távozik;
Melyhez tekint fel az utód érénye:
Óhaj, remél, hisz és imádkozik.

Koszorús költőnknek, Arany Jánosnak emez arany örökké igaz mondása jut eszembe, midőn kaszinónk 50 éves fennállását ma ünnepelvén, megjelenünk a holtak csendes országában, ezen sirnál, hogy a kaszinó alapítója és első elnöke: Kisfaludy Sándor iránt hálánknak és kegyeletünknek kifejezést adjunk. Tetszünk pedig ezt annyival inkább, mert Kisfaludy nem egyszerű polgára hazánknak, ki csupán kicsiny, magános körhöz szorítva, teljesíté azt a kötelességet, mely kivétel nélkül minden hazafira háramlik; Kisfaludy hervadhatatlan babérokkal koszorúzott költő, kinek hatalmas szava házi falain túlhatva, nemzethez szólott; kinek gondolatjai ezer fejben, érzelmei millió szívekben visszhangzóak, kit Isten egy egész népnek adott ajándéknak, hogy mint a gazdag forrás, hosszú futásokban nemcsak azt a helyet, honnan eredt, hanem az egész vidéket, melyen habjai átvonulnak, virulással töltse. (Eötvös.) Fénylő csillag ő irodalmunk egén, hirtelen jelent meg, örökké tartó ragyogó fényt terjesztve szét, mely kötelmeink teljesítésében, hazánk iránt való lángoló szeretetben mindig vezérül szolgál, míg csak magyar él a hazában. A kaszinó megtisztelő bizalma engem juttatott azon szerencsés helyzetbe, hogy a mai napon Kisfaludy munkásságát s érdemeit festhetem. Vajha gyenge erőm képes volna a költő nagyságához teljesen méltó rajzot adni! Megkísértem; maggyujtom emlékezetem szövétnékét s

világánál vezetem vissza a t. ünneplő közönséget a dicső multba.

Minden egyén működése, foglaljon el az illető a társadalomban bármint állást, szoros összefüggésben van élte körülményeivel, összefüggésben a korrall, a melyben él, hiszen ezek irányítják az emberi életet. Mi természetesebb tehát, hogy Kisfaludy tevékenységének rajzolásában nem mellőzhetem életrajzát, illetőleg életében felmerült egyes mozzanatokat, nem hagyhatom figyelmen kívül — a kort, melyben a költő hasznos életét eltöltötte.

Kisfaludy Sümegen 1772-ben született. Ifjúsága részben azon korbá esik, mely hazánk történetében gyászos. Egymás után következtek II. József törvénytelen rendeletei. Semmi sem volt, a miben a nemzet megbánva, megsértve ne érezte volna magát. Az alkotmányos élet, mert országgyűlés elkerülésével jelentek meg az ily törvénytelen rendeletek, s mert teljesen Bécs kormányozta hazánkat, veszélyben forgott; erősen megtámadva a nemzetiség, a nemzeti nyelv, mert a német nyelv hivatalos használat következtében a mindennapi, a társadalmi életben is mind jobban s jobban elterjedt; nemzeti viseletet alig lehetett látni, mindinkább tért hódított az idegen viselet; megváltoztak az érzelmek, meg az erkölcsök s szokások. Hála azonban a gondviselésnek, s mely áldásos kezeit nemzetünkre tolyton örökösleg kiterjeszté, hála a Mindenhatónak, hogy volt nemzetünknek ezen igazán tespedő korában oly osztály, mely a jelzett áramlatnak ellenállni, mely a nemzetiséget fentartani, a nemzeti nyelvet s a hazafias érzést ápolni szent kötelességének vallotta. Ez osztály a középnemesség volt, melynek sorából származott Sándor is. Szülőitől örökölte már az erős érzést, melyet még jobban nevelt Pozsonyban iskolázása alatt a növendék papsággal való ismeretsége. Ezek körében örömmel töltötte szabad idejét, mert ezek rokon magyar lelkek voltak s csak ott hallhatott magyar szót, csak ott találhatott hazafias érzést. Barátai őt is lelkesítették, őt is irodalmi téren való munkásságra buzdították. Szorgal-

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

ságoknak elodázhatlan kötelességük, hogy a közön-
séggel karöltve igyekezzenek a népesség szaporodását a
tett emelt halálozások okainak lehető megszüntetésé-
vel előmozdítani.

Ezen említett szomorú állapotoknak oka legfőképpen
abban rejlik, hogy a szülések nagy részénél hiányzik a
szakszerű szülésznői segély, nincsenek bábáink. A köz-
egészségi törvény rendeli, hogy minden 1500 lakossal
bíró község köteles bábát tartani, kisebb községek pedig
bábatartás céljából körbe csoportosítandók. Ha a törvény
végrehajthatnák, nem volna szükség különös intézkedésekre.
Azonban a törvény ezen rendelkezésének végrehajtása több
nehézségbe ütközik s ezek közt legfontosabb az, hogy
nem rendelkezünk a megkívántató számú okleveles
szülésznővel. Továbbá az is baj, hogy a legtöbb község
csupa gazdálkodási szempontból tudni sem akar baba
alkalmazásáról, vagy pedig az által teszi lehetetlenné
a rendelet kivételését, hogy a baba javadalmazást oly
szűken állapítja meg, amiből a legszerényebb igényű
falusi baba sem élhet meg.

A dolgok állása mellett, az ország lakosságának
emelése, valamint a humanitás céljából a nm. m. kir.
belügyminiszterium 1889. évi 58.687. sz. a. kelt rende-
letével újból felhívta a törvényhatóságot, hogy úgy a
községi baba tartására a törvény által kötelezett szülés-
znők alkalmazása iránt az intézkedést tegye meg, valamint
a körbe csoportosítandó helységek előjárásainál az
ügynek első sorban rájuk nézve előnyös oldalának fel-
tüntetése mellett, alkalmas tanács- és jóakaró felvilágo-
sítással oda hatni igyekezzenek, hogy az előjárások a
helyes cél údvív voltát átértve, körbába tartására önként
vállalkozzanak s ezen irányban a törvényhatóság akként
járjon el, hogy törekvése a megkívánt sikert legyen
képes felmutatni.

A törvény megengedi, hogy addig is, míg okleveles
bábák elegendő számban nem képezhetnek, a bábáságra
hajlandóságot mutató nők a megyei főorvos által képe-
sítéssel láthatatnak el és szülésznői teendőkre alkalmaz-
hatók. Nálunk — mint másutt — szintén vannak a főorvos
által képezett szülésznők, azonban a gyakorlati
tapasztalat bizonyította, hogy ezekkel csak a jogosított
kuzusolók száma szaporodott. Mert hogyan történik ily
egyéni kiképzése? A jelentkezők, akik rendszeren a
falusi kánásznak, csordásnak, vagy a legmostohább viszo-
nyok közt levő zsellér asszonyok sorából kerülnek ki,
nehány héten át, hetenkint meghatározott egy-két napon,
megjelennek a főorvosnál, vagy az illető járási orvosnál
s ettől elméleti oktatást nyernek. Hogy azután mennyire
képes felgöngyi a szellemi képzettség a tanítók által
egyén a theoretikus előadást anélkül, hogy a gyakorlati
eseteket látna, azt felesleges magyaráznom. Ily egyén
azután a vizsgálaton ha képes is a kérdésekre felelni
és képesítetik, gyakorlati hiányában azonnal mindent
felejt és szülésznői jogosultságának tudatában tudatlan-
sággal oly veszteségeket okozhat a hozzá forduló szülő-
nők és ezek újszülötteinak számai közt, melyek pótol-
hatatlanok. Nem habozom kimondani, hogy az ily, úgy
nevezett cédulás bábák alkalmazását hátrányosnak tartom.

A nm. belügyminiszterium körrendeletének vétele
után már több megye igyekezett a nehézségeket leküz-
deni és az állapotok javítását célzó intézkedéseket akként
tette meg, hogy kérelmet intézett a miniszteriumhoz,
miserint az ország több részében könnyen hozzáférhető
helyeken 3 hónapig tartó oly baba kurzusokat engedé-
lyezzen, hol a jelentkezők főleg gyakorlati alapon képe-
ztesse. Ily intézkedésekben megtanítatik az illető a
szülésznői feladatok több elemeire, a rögtön támadt
vészedelem körüli egyszerű segédkezési módokra s ezek-
nek kapcsán az illető vidéken divó házi szerek birála-
tára, a betegápolásra és a ragályos bajokkal szemben
követendő eljárásra.

homályomba rejtve, akár mint katona, akár mint egy-
szerű polgár, szívem véreből, hazafiúi érzelmimből, mint
selyem bogár gyomrából, egy fonalt fonok, melynél
fogva veszni indult magyar nemzetiségünket, magyar
nyelv, érzés és irás által, hacsak kevés idővel is tovább,
életben tartsam. Magyarul fogok írni s csak a szívem-
hez szólani; — mint? miként? — magam sem tudom
még. Hogy talán célokat elérem, azért gondolom, mivel
az én szívemre is nagy hatással munkáltak eddig irt
jobb magyar elméműveink. — Ime! a nemes elhatáro-
zás, mely a hazáját igazán szerető szívben oly mély gyö-
keret vert, melyből nemsokára nemes gyümölcsöket ter-
mő fa lőn, az elhatározás csakugyan tetté vált!

Nem követem Kisfaludyt katonai pályáján, csupán
azokat a részeket említem fel életéből, melyek szellemi
munkásságára tápu szolgálta. Ilyen, hogy hadnagysá-
gá kineveztetvén, Zalamegye őt Bécsbe a testőr-ezredbe
küldötte. Itt egészen új világba lépett; az írók és művé-
szek társasága, melynek gyakran volt részese, míg egy
résztől kiművelésére jótékonyan hatott, másrészt újabb
s újabb lelkesítést is nyert törekvéseiben. Az 1794. év
őszén szabadságot nyervén, otthon volt s a badacsonyi
szüretnek alkalmával megismerkedett Szegedy Ignác, zalai
alispán, szép leányával: Rózsával. Az első találkozás
már érdeklődést keltett Kisfaludy szívében a leány iránt,
ez érdeklődés nem volt csak pillanatnyi, nem volt melé-
kony, ellenkezőleg a bájos hölgy lénye oly mélyen
vésődött a költő lelkébe, hogy bár a katonai pálya távol
tartá őt imádoztjától, bár félreértés következtében a költő
Rózsát irányában hidegnek gondolá, mint kinek szívét
szerető érzésre lobbantania nem sikerült, mindez nem
csökkentette, sőt fokozta az ifjú szerelmét. Ez az érzés,
melyről maga a költő a kesergő szerelemhez csatolt elő-
szavában mondja, hogy az emberi természetnek legerő-
sebb, legnemesebb, legszebb, legboldogítóbb indulata,
minden szépnek, jónak, felségesnek kuttéja, minden sze-
retetre, csodálatra s követésre méltó dolgoknak szerzője,
ez az érzés volt forrása dalainak, ez az érzés fakasztá
ajakát dalra! Ez az érzés párosulva a honszeretettel,
mert átlátta, hogy mint katona, távol hazájától idegen
földön nem képes hazájának úgy szolgálni, mint óhajt,
ndította őt arra, hogy a katonai élettől megváljon.

A nm. miniszterium némely vidéken már rendezett
is be ily póttanfolyamot. Megyénkben van 2 rendezett
tanácsú város és 193 szülésznői kör. Ezekben hivatalosan
alkalmazva van 103 baba, 18 okleveles és 85 nem okleveles.
Számosnak évi fizetése 5 frt. (!) A megyének 405.000
lakosa közt van 85 okleveles szülésznő, 146 főorvosilag
képezített és mintegy 300 parasztbába. Az oklevelesek
nagyobb része a városokban lakik s minthogy a megyé-
ben évenként átlag 14.105 szülés történik, mint azt dr.
Tauffer Vilmos egyetemi tanár is kimutatta, a szülésznő-
nek és az új szülötteknek túlnyomó 3/5 része, tehát
mintegy 8.000, értelmetlen parasztasszonyok kezeire
van bízva.

Hogy tehát a fentebb rajzolt szomorú állapotok
javulását remélhessük, legelső sorban szükségesnek tar-
tom, hogy a parasztbábák a gyakorlatlótól mielőbb eltil-
tassanak és helyük rendszeresen képzett szülésznőkkel
töltessék be.

Mindezen célok elérhetése végett van szerencsém
a tekintetes megyei bizottsági közgyűléshez tisztelettel
azon javaslatot terjeszteni: méltóztassék a nm. belügy-
miniszteriumot megkérni, miserint elegendő számú szü-
lésznő szakszerű kiképzetésére végett megyénk valame-
lyik közoktatóházában egy három hónapos tantolyammal
bíró II-od rendű bábaintézet rendeztesse be.

Ezen intézetben első sorban az eddigi cédulás bábák
és azokon kívül minden kör részére a bábáságra leg-
alkalmasabb és közérkölcésiség szempontjából kifogás alá
nem eső személyek fognak közöltségen kiképeztetni.

A kiképzetés költsége — mint a már fennálló
intézetek számadásai mutatják — 3 hónapi lakás élé-
mezéssel személyenként 40—45 frtba kerül. Ezt vagy a
községek viselik, vagy pedig a mintegy 180 baba kép-
zése 45 frtjával 8.100 frt a betegápolási alapra kivett
pótadónak 2 éven át 1/2 %-kal való megtoldása által
bőven fedeztetnék. Ez mintegy 15.000 frtyi összeget
adna, amellyel, mint egyeseket egyáltalán legkevésbé
sem sujtó áldozattal, az intézményt létrehozhatjuk, sőt
a bábák műszertáskákkal is elláthatunk.

Tömesebb jelentkezés esetén az alispán a megyei
főorvos meghallgatásával fogna megállapítani, hogy a
bábák mily sorrendben kerülnek kiképzetésre; a vég-
zett növendékek a vizsgálat sikeres kiállása után csak
ideiglenes bizonyítványt kapnak, oklevelük azonban az
alispánhoz küldetik s a bábának csak akkor adatik ki,
ha a megye vagy község által rájuk költött költséget
megtérítik.

Kérem a tekintetes megyei bizottsági közgyűlést,
miserint az ügy rendkívüli fontosságát figyelembe véve,
a közegészségügy iránt mindenkor tanusított nemes jóin-
dulatától ismét áthatva, méltóztassék a javaslatomban
előterjesztetteket határozottá emelni. A határozatnak
a nm. belügyminiszterium részéről való jóváhagyása után
bátor leszek a kivétel egyes módzataira és az egész
eljárásra nézve javaslatomat részletesen betérjeszteni.

A sümeghi kaszinó felszázados ünnepe.

A sümeghi kaszinó f. hó 6-án ritka és lélekemelő
ünnepe volt: fennállásának felszázados ünnepe.

Maga a felszázados ünnep fontos és lelkesedésre
készítő bármely egyesület történetében. Sümeghen azon-
ban fokozta ez ünnepély jelentőségét annak tudata, hogy
az egyesület alapítója a város szülötte, egykori büszke-
sége, a magyar irodalom egyik elsőrangú csillaga: Kis-
faludy Sándor volt.

Midőn ugyanis az egyesület tagjai a kaszinó fenn-
állásának felszázados emlékét ünnepelték: egyuttal a
kegyelet drága adóját rótták le a kaszinó nagynevű
alapítójának, a lánglelkű költőnek: Kisfaludy Sándornak.

Ebben rejlik az ünnepély varázsa; ebben rejlik
forrása azon lelkesedésnek, mely Sümegh városának és

vidékének intelligenciáját kivétel nélkül áthatotta e napon
s az ünnepélyt nagyobb szabásúvá tette, mint egy egye-
sületnek pusztán felszázados ünnepe.

Kilenc órakor sürien gyűlt az ünneplő közönség,
a róm. kath. templomba, hol *Mild Mihály* prépost pleba-
nos préposti teljes ornatásban tartotta a gyűlést meg-
előző ünnepi misét.

A diszgyűlés 10 órakor vette kezdetét. A terem
közepén virágok közt volt elhelyezve Kisfaludy Sándor-
nak mellszobra, jobbról volt a felolvasó asztal, balról a
tiszviselői kar zöld asztala. A széksorok legnagyobb
részét városunk és vidékének szép hölgyei foglalták el,
környezve nagy számú férfi vendégtől és a teljes
számmal megjelent kaszinói tagoktól.

A jelen voltak általános érdeklődése között nyitotta
meg a diszgyűlést a kaszinó érdemekben gazdag elnöke,
Takács Alajos, a következők, zajos eljenzéssel kísért,
lendületteljes beszéddel:

Tisztelt Diszgyűlés!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Mindenkor lélekemelő és esemény számba megy, ha
akár egyes eggedek, akár testületek és társulatok bizonyos,
a hazára nézve hasznos célok elérésére alakulva, felszáz-
ados hasznos működést tudnak felmutatni. S habár lehetnek
s vannak egyes oly társulatok, melyeknek hatásukra szü-
kebb térre szorítottak s így nincsenek oly helyzetben, hogy
nagyobb szabású s horderejű eredményeket tudnának fel-
mutatni, de ha ily szűkebb körre szorított társulatok az
általuk kijelölt célt buzgón és lelkiismeretesen szolgálják,
jogosan kérhetik a maguk részére a közönség jó indulatát
és elismerését.

Ily szerény társulat a sümeghi kaszinó, mely 1841.
évi december hóban alapítva, büszkén hirdetheti felszázados
fennállását. Célja, a miért megalakult, az általános kul-
tura haladásának előbbre vitele, a barátságos társulat, a
magyar irodalom s hírlapirodalom pártolása és a tagok-
nak nyújtandó kedélyes szórakozás.

F. Diszgyűlés! Köztudomású tény, hogy hazánkban
a kaszinók átültetése és elterjedése nagy hazánkja, gróf
Széchenyi István érdeme, a ki e század 30-as éveiben
nyugoti államokat beutazván, azon tapasztalatra jutott,
hogy nemzetünk, kulturális tekintetben, a nyugoti néme-
tekhez képest nagyon hátra van, de tapasztalásból arról
győződött meg, hogy a kulturális célokat legjobban szol-
gálják és mozdítják elő a nagy mértékben elterjedt kaszinók.
A midőn tehát dús tapasztalatokkal ellátva, hazájába vissza-
tért, legelső gondjait közé tartozott honfitársait kaszinók
alapítására buzdítani és kimondotta azt, hogy a kaszinók
a kulturális célok előmozdításának fociusai, gyújtópontjai.

Kisfaludy Sándor koszosra költötte, a magyar szép
irodalom uttorója, a magas műveltségű férfi, behatott gróf
Széchenyi István lelkébe és szellemébe s meggyőződve arról,
hogy szülőföldje, Sümeg művelt osztályának jobb és hasz-
nosabb szolgálatot nem tehet, mint ha egy kaszinót hoz létre,
azon nagy tisztelet s szeretettel fogja, melylyel iránta a
lakosság minden rétege viseltetett, ezt szerencsésen meg is
alapította.

A kaszinó társulat ötven éves fennállását megünne-
pendő, elhatározta, hogy december hó 5-én, mai napon,
reggeli 9 órakor isteni tisztelettel részletesen, 10
órákor diszgyűlést tart és dében banketten vesz részt, de
e jubileárius ünnepéssel kapcsolatban alapítójának emlékét
is megünnepli s iránta érzett tiszteletének és hálijának
külsőképen kifejezését akkép kívánja kitüntetni, hogy a
kaszinóban levő mellszobrot megkoszorúzza, a diszgyűlés
bevége után testületileg kivonul a sarkterbe és sirszobrot,
mely alatt drága hameai pihennek, megkoszorúzza s her-
vadhatlan érdemeit ünnepélyes szónoklattal méltatja.

Nem mulasztatom el, hogy ez ünnepélyes diszgyűlés
alkalmával meg ne emlékezzem azon örvendetes átalaku-
lásról s mozzanatról, mely f. éven társulatunk érdekében

Egy göjös sejt megsebzette

Csált nem sejtett szívetem;

S tehetetlen rabba tette

Fellengve járt lelkemet!

Ez óta ébrenléte, álma a gyöttrődések halmaza;
sehol se talál nyugtot, sehol se talál örömet, nem a
tavasz kellemében, nem a madarak dalában. Mindenütt
s bánat hű kísérője. Szabadulni akar a képtől, de nem
teheti, mindig csak őt óhajtja, mindenütt őt látja. Keresi
a halált, de nem találja meg. Majd azon vágy ébred fel
benne, hogy megegyszer láthassa Lizáját. Látja is ked-
vesét, ki most még igézőbbnek tűnik tell előtte, de a talál-
kozás az ifjura nézve még nagyobb kínok szülője; mert:

A titok kinyilatkozott,

Szeret, de nem engemet!

Nem érettem sóhajtozót —

Üsd el — oh kín! szívetem.

Boldogtalan indulatok,

Kik életet adátok,

Enlők, a kik tápláltatok,

Nézétek, itt munkátok!

Nyilj meg oh föld! roppanj rám ég!

E pontban itt hadd legyem vég:

S te, ki megölsz, radj lélek!

Légy boldog! — ha nem élek.

Az ifju reménye eltűntével lassan enyészetnek
indul. — De nem csak a gazdag képeletű s a termé-
szetből vett képekkel diszitett dalok tetszetek, új volt
a vers forma, mely egészen szakított a multtal, mely
szokatlan volt ugyan, de igen zengzetes s könnyen folyó.
Tetszett a nyelvvezet, melyet nem a mythológiából vett hason-
latokkal, képekkel diszített, hanem melynek bája: magya-
ros zamatosság s változatosság. Nem csoda tehát, hogy
kapva kaptak e művön, különösen a nők, a mi a költő
célja is volt; az akkori írók többször kifejezték, hogy
— nőktől lehet csak a nemzet megmagyarosodását re-
mélni, velük kell tehát a divatos német s francia helyett
a magyar nyelvet s irodalmat megkedveltetni. A költő
elérte célját s ez egyik főérdeme.

(Vége köv.)

Mint az özek az erdőben,

A halak a vizekben,

Madarak a levegőben,

A méhek a kertekben;

Oly szabadon s kedvem telve

Éltem egykor napjaim:

Vigan lejtve, énekelve

Üzém kicsiny bajaim.

Nem ismerte a szerelmet s boldog volt, de
nemsokára oda lett boldogsága, mert;

következett be, ugyanis a társulat tagjainak száma az eddigieknél háromszorosra emelkedett és a társulat új életre ébredett, ezen elért nagy és kedvező eredmény oroszánrészre érhető, ezen elért nagy és kedvező eredmény oroszánrészre érhető, ezen elért nagy és kedvező eredmény oroszánrészre érhető.

De kedves kötelességemnek ismerem társulatunk egy közbecsülésben részesülő skingasló tagjáról t. Cseh Lászlóról megemlékezni, ki az egyedüli tagja a társulatnak, a ki a társulat megalakulásától jelen ideig a társulatnak elasztatót meg s az alakulástól jelen ideig a társulatnak egyik legbuzgóbb tagja közé tartozik: mindnyáján öszintén kívánjuk, hogy még hosszú évek során át szemlélője lehessen a társulat fennállásának és felvirágzásának.

Most pedig felkérem Bánfi Alajos igazgató urat, legyen szíves Darnay Kálmán jegyzőnk és könyvtárosunk által írt, a társulat 50 éves életét híven előtűntető füzetét, a melyért a társulat neki ezuttal is köszönetét és elismerését fejezi ki — felolvasni.

A lelkes éljenzés lecsillapultával Bánfi Alajos felső népiskolai igazgató lépett a felolvasó asztalhoz és a kaszi nónak Darnay Kálmán által nagy gondalattal egybeállított ötven éves történetét olvasta fel, melyért szerzőnek a díszgyűlés jegyzőkönyvével fejezte ki köszönetét.

Ezután Horváth Ede pénztáros olvasta fel az ünnepély alkalmából beérkezett üdvözlő leveleket és sürgönyöket. Nagy hatást keltett Rakosi Viktor nak, megyénk lelkészének, Darnay Kálmán jegyzőhöz intézett, zájossal éljenzéssel fogadott, következő gyönyörű levele: Igen tisztelt Uram!

Nagy sajnálatomra szülőföldem szép ünnepén nem lehetek jelen.

Ne egyez rossz néven, hogy szíves vendégszeretetét ezuttal nem veszem igénybe.

De lelkemben ott leszek önök közt, midőn szelíd muzsája fölöttünk ünnepel, kinek szellemét ott lebeg most is a dícső Balaton partnak általa annyiszor megénekelte hegytető felett s ott borong a páratlan szépségű zalai völgyekben, hallgatva erdők búgását s a magyar tenger hullámainak moraját.

E gyönyörű vidéken a legprózáibb ember költővé, a költő pedig rajongóvá lesz. Hát mié leszünk mi, akiknek bölcsője ott ringott e csodás vidéken, hol az ég, a föld és a nagy vízek édes harmóniába olvadnak össze s hol a talaj hűsöket és poétákat terem?

Mink ne legyünk semmik, mi csak maradjunk mindig hű fiait szülőföldünknek, ne feledkezzünk el róla soha, osszotunk mindig bujában, bánatában s vegyünk részt örömeiben.

Ezt az utóbbit cselekszem én, midőn felkérem önt, hogy adja át üdvözlőmet a jubiláló sümegi kaszinónak.

Kisfaludy dícsőségének sugaraiban minden őrös sütkérezik, de csak mi zalamegyeiéket melegsztünk is egyuttal, kik az ő dícsőségében szülőföldünk dícsőségét látjuk.

Fogadja uram magyar szívből eredő öszinte üdvöz letemet!

Sürgönyileg küldte üdvözlőjét a nagy-kaniszi kaszinó, Sümegi Vilmos fővárosi hírlapíró: Kupry Károly főmérnök, a kaszinó tiszteletbeli tagja, aki az általa készített Kisfaludy mellszobrot az egyesületnek ajándékozta, Békés-Csabáról meleg hangon írt sorokban fejezte ki üdvözlőjét.

Az ünnepélyt folytatták a nagy költő sirjánál, mikor is a meghívottak százaihoz csatlakozott az érdeklődők és kíváncsiak nagy sokasága, egészen ellepve a Kisfaludy szobra körül levő térséget.

A kaszinói tagok rögtönzött dalárdája Bánfi Alajos vezetésével elénekelték az „Isten áldd meg a magyart“, mely után dr. Kellemen Károly realiskolai tanár szószóki ihlettségtől áthatott nagy szabású beszédében — mely egész terjedelmében lapunk más helyén olvasható — méltatta a kaszinó nagy nevű alapítójának, Kisfaludy Sándornak ügyi társadalmi, mint irodalmi érdemeit.

Kitörő lelkesedéssel fogadták a jeles szónok remek beszédét, mely után a rendezőség a kaszinó díszes koszorúját a szoborra helyezte.

Az egyes mozzanataiban valóban megkapó ünnepély a „Szózat“ eléneklésével végződött.

A félézados jubileumi ünnepélyt délelben a kaszinó helyiségében rendezett 80 terítékű bankett zárta be. Az asztalónál az elnök jobbján ült a kaszinó félézados tagja, Cseh László, balján az alapító költő kis öcsése, Kisfaludy Mór ezredes. Együtt volt a város és vidék előkelősége, a helybeli és vidékbeli pap-ság teljes száma. Csengett a pohár, pattogott az éle, mely a hivatalos toaszok után a humoros felköszöntőkben nyilvánult. Takács Alajos elnök a kaszinóra, Mild Mihály prépost az elnökre, Barkóczy Károly a társulat félézados tagjára: Cseh Lászlóra, Bánfi Alajos Kisfaludy Mór ezredesre és a kaszinó buzgó pénztárosára: Horváth Ede járásbíróra, dr. Kellemen Károly Eitner Sándor képviselőre, Feleki Alajos Skublics Gyulára üritették poharukat. A jó kedv előcsalta a humoros felköszöntők egész sorozatát; nem is fogyott az ki a reggeli órákig.

Juttassunk egy levelet a babérból kedves házi gazdáinknak, Mojzer bácsinak, aki a kaszinó helyiségének berendezésénél nem kimélt semmi áldozatot s aki kitünő ebédrel és finom borokkal vendégelte meg az ünnepelő közönséget.

A valóban megható, tényesen sikerült ünnepély méltó foglalója volt a sümegi kaszinó felvirágzásának. A dícséretes buzgalom, lankadást nem ismerő kitartás, mely az egyesület körében észlelhető, biztosítja annak jövőjét. Egy jelen volt.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Személyi hír. Seastits Benó főispán ur ömeltósága folyó hó 5-én tisztelt Vaszary Kólos hercegprimásnál Budapesten, a primási palotában.

Halalozás. Cserszeg-gárdai Csesznák László, a gróf Festetics hitbizományi birtokok nyugalmazott jog- és

jószágkormányzója, kit ő felsége a király, a közügyek terén szerzett érdemeinek elismerésül, előbb a Ferenc-József-rend lovagkeresztjével, később királyi tanácsosi címmel tüntetett ki, t. hó 7-én agyszélhűdés következtében 72 éves korában Szombathelyen meghalt. A megboldogult ez előtt 3 héttel költözött el Keszthelyről Szombathelyre lakni, hol munkás életét a halál kioltá. — Halálhíre Keszthelyen mély megdöbbenést keltett Csesznák László életének javarészt Keszthelyen élte le; itt s általában az egész vármegyében, mint nagy tekintélyű egyén, kiváló tiszteletben részesült s e tisztelet nyugdíjba lépése után is környezte mindvégig. A városa ormáról fekete zászló leng alá, mely külsőképpen jelzi Keszthely gyászát, melynek közügyeiért sokszor és sokat tett Csesznák László. Holttestét Szombathelyről kocsin Keszthelyre szállították s itt f. hó 10-én temették el nagy fényvel és pompával a Szt. Mihályról nevezett családi sírboltban.

Elmaradt hangverseny. Nagy készülődés volt Nagykanizsán a dec. 9-ére tervezett Barbi-hangverseny előtt. Sokan már alig várták a hangverseny napjának eléréseit, hogy Barbi Alicet, a hírneves dalművésznőt, hallhassák. A kaszinó dísztermét a megbízottak pompásan felszítették, berendezték hangverseny-teremmé. Minden készen volt, csak a művészről hiányzott még. A legtesztültebb várakozás óráiban, majdnem az utolsó pillanatban, jött azonban a „fekete holló“, a leverő hír, hogy Barbi nem énekel, mert elrekedt.

Hymen. Alexy Géza Győrből f. hó 8-án jegyet váltott Zala-Egerszegen Hubinsky Ida kisasszonnyal, özv. Hubinsky Adolfné urhölgy kedves leányával.

Tihany mezőváros képviselőtestülete legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a község tulajdonát képező földbirtokból 4 hold immunis homoktalajt honi szőlővel ültet be, míg ugyanekkora területen a hegyen amerikai szőlőtelepet alakítanak. E telepet a község által felfogadott egyén gondozására bízzák, akinek kötelessége lesz első sorban a tihanyi lakosok számára a szükséges szőlő alanyokat termelni, ezek beültetésénél segítkezni s a szükséges utbaigazításokat megadni. Elhatározták, továbbá, hogy az eddigi kis birtok helyett egy állandó szőlői állást szervezzenek; az illető szolgálja kötelessége lesz nyáron egyuttal a vízhangnál is felügyelni, hogy a vendégek a tihanyi gyermekek toladodásai és zaklatásai elől megmeneküljenek; egyuttal elhatározták, hogy a vízhanghoz vezető utat rendbe hozzák és tisztán tartják; a vízhang helyét egy táblával, korláttal és facsoporttal jelelik meg.

Halalozás. Kohn Salamon, keszthelyi ker. izr. rabbi, hosszas szenvedés után folyó hó 10-én 60 éves korában meghalt Keszthelyen. A megboldogult körülbelül 30-32 évig volt Keszthelyen rabbi s mint libe ralisán gondolkodó, szép ismerettel bíró egyén, nemcsak saját, de a más felekezetűek által is általános tiszteletben részesült. A tanulóknak buzgó hitoktatója volt, számukra vallástani tankönyveket írt és adott ki. A magyar nyelvet törve beszélte, bár azt mindvégig nagy buzgalommal tanulta. Nem volt magyar születésű, de testestől lelkestől magyar érzelmű ember volt. Béke poraira!

Iparosok jöteveje. A keszthelyi szegény iparosok jöteveje, Unterberger Ferenc, azon nemes elhatározásról értesítette a keszthelyi ipartestület elnökségét, Nagy Istvánt, hogy szegény iparosok segélyezésére karácsonykor 100 forintot bocsájt az ipartestület rendelkezésére s felkérte, hogy ezen körülményről megfelelő módon értesítse az iparosokat. Akik segélyt óhajtanak, forduljanak kérelmükkel az ipartestület elnökségéhez.

Halalozás. Nunkovics Vilmos, a zalaegerszegi középkereskedelmi iskola III-ad éves növendéke, t. hó 6-án virradóra, 3 napi kínos szenvedés után, roncsoló torokloból elhunyt. A szorgalmas és példás viseletű tanulóknak úgy osztálytársai, mint tanuló társai, valamint a polgári fiú-iskola növendékei csinos koszorukat helyezték ravatalára. F. hó 7-én délután szentelték be temetést, a beszentelésen jelen volt a tanuló ifjuság a tanári kar vezetésével. Beszentelés után Getyére szállították s ott helyezték örök nyugalomra. Áldás és béke a korán elhunyt ifju poraira! A mélyen lesújtott család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Nunkovics Vilmos és neje Skublics Pávia a maguk, gyermekeik: Gábor, Vilma, Erzsike, Béla, Iván és a nagyszámú rokonság nevében mélyen szomorodott szívvel jelentik torrón szeretett fiúknak, illetve testvérüknek és rokonuknak: Nunkovics Istvánnak a zalaegerszegi polgári iskolával kapcsolatos középkereskedelmi iskola III-ad éves növendékének élte virágának 18. évében Zala-Egerszegen f. 1891. évi december hó 6-án reggeli 2 órakor 3 napi szenvedés után bekövetkezett gyász kimutatót. A boldogult tetemei folyó 1891. évi december hó 6-án délután 2 órakor a róm. kath. vallás szertartásai szerint Zala-Egerszegen beszenteltetnek, s innen a getyei sírkertben fognak folyó 1891. évi december hó 7-én délután 4 órakor örök nyugalomra helyeztetni. A szent miséldozat a boldogult lelke üdvéért ugyancsak a getyei róm. kath. templomban folyó 1891. évi december hó 9-én délelőtt 10 órakor fog a Mirdenhatónak bemutatni. Zala-Egerszeg, 1891. évi december hó 6-án. Áldás és béke lebegjen a drága ifju hamvai felett!

Köszönet nyilvánítás. Grünwald Mór úr f. hó 5-én este tombolajátékot rendezett, melynek tiszta jövedelmét 6 frt 40 krt a kereskedő ifjak önk. egylete könyvtárának volt szíves adományozni, melyért köszönetét fejezi ki az egylet.

Érdekes mulatság lesz Keszthelyen dec. 31-én, Szylveszter estélyén, az „Amazon“ szálloda nagy termében. Az iparosok dalköre kvartettek énekel, közben hölgyek melodramákat szavalnak zongora kísérettel.

Kinevezés. A magy. kir. pénzügyminiszter Bognár Vilmos IV-ik osztályú adótitkár a tapolezai kir. adóhivatalhoz III. osztályú ellenőrré nevezte ki.

Új takarékpénztár megyékben. Kotor nagy községben „Kotori Takarékpénztár“ címmel, 20.000 forint alapítással, melyet felerészben befizettek, takarékpénztárt alakítottak. Az új takarékpénztár igazgatói: Raben-

stein Samu, dr. Lőke Emil, pénztárnok: Pollák Lipót. Az új takarékpénztár működését január 1-én kezdi meg

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kristály Balázs alsó-lendvai államilag segélyezett polgári iskolai segédtanítót jelen állásában végleg megerősítette.

Tanmulatság. A keszthelyi „Petőfi“ asztaltársaság f. hó 5-én a Nemzeti szálloda éttermében a szegény sorsu isk. gyermekek felruházására táncmulatságot rendezett. A mulatságon jelen voltak a többek között Sárközy Jánosné, Forró Lajosné, Güt M-né, Schvarcz S-né, Krausz A-né, továbbá: Főth Erzsike, Strasser Fáni, Kardos Mariska, Satrál Katica, Krausz Sarolta, Mitterstiller Mariska, Heffler Antonia, Schvarcz Pepsa stb. A jótékony-cél iránti tekintetből többen 22 frt 50 krt fizettek felül. Így azután a mulatság 50 frt 96 krt jövedelmezett a szegény tanulók ruhájára. Ezzel kapcsolatban teletöltjük, hogy ezen „Petőfi“ asztaltársag a magyarosodást tüzte ki céljául, összejöveteket tart s ha ilyenkor és egyébkor valamelyik tag beszédjében idegen kitejezést használ, büntetést fizet. Ily bírságokból összetakarított vagyonát a társaság most szegény tanulók felruházására fordítja. Évégbl az ottani elemi isk. igazgatóját felkérték, hogy jelenjen ki 15 szegény tanuló, kiknek ők karácsonyra téli kabátot készítenek. E szép tett önmagát dicséri.

Szegény tanulók krisztkindije. Knauz Boldizsár, nagy-kaniszi iskolazéki gondnok, már megjárta az ottani községi népiskolák egyes osztályait és összeírta ama tanulókat, kik között karácsonyi ajándékul ruhameknek tognak kiosztatni.

Hátralekos előfizetőinket — tekintettel az év végének közeledtére — tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralekukat mielőbb postai utalvánnyal megküldeni.

A phylloxera elleni védekezés érdekében Muraközben a csáktornyai állami tanítóképződe amerikai szőlőtelepen termelt riparia vesszőket a vidéki szőlőbirtokokok, valamint a községek között jutányos áron szétosztották. Vranics Károly járási főszolgabírónak dícséretet érdemlő buzgalkodása folytán az egyes helyvidékek a kapott amerikai szőlővesszőkből szőlőiskolat létesítenek, hogy így pár év múlva mindegyik községnek legyen amerikai vesszőtelepe, honnan a szőlős gazdak a szükséges gyökeres és simavesszőket megkaphassák.

Hol a nyul? Azt kérdezik most mindenütt a nyulvérszomjas vadászok. De feleletet nem kapnak sehonnan; mert a legüldözöb hajtóvadászok eredménye is csak azt mutatja, hogy nyul nincs sem az erdőn, sem a mezőn; megölte az elmúlt szigorú tél. Dec. 8-án a nagy-kaniszi erdei vadásztársaság 32 hajtóval hajtóvadászatot rendezett és az összes eredmény (egy napi hajtásnak eredménye) 1 róka, 1 nyul és 1 nyest volt. A mezei vadásztársaság tagjai is panaszkodnak, hogy egész napi járás-kelés után sem látni sehol hirtet sem a vadnak.

Betörések. A múlt héten nem kevesebb, mint öt helyen törtek be egy éjjel Keszthelyen s a gazok úgy az egyik, mint másik helyről több kevesebb értékű tárgyat emeltek el. A helyben csendőrök erőlyesen fogtak a tettesek kinyomozásához s nem is sikertelent. Az Anti tacér s több társa vizsgálati togságban ülnek. Minden jel azt bizonyítja, hogy ezek voltak a gazok, kik akolnak tettülért.

Borzasztó családi drama. Nagy-kaniszi levelezőnk írja, hogy ott, a város VI. és VII. kerületében (Kis-Kanisán) dec. 9-ére virradóra borzasztó családi drama folyt le. Roszkovics kovácsmester nagy nyomorban sínlődött. Legutóbb már a házbért sem tudván fizetni, a házigazda felmondta neki a lakást. Ez a szerencsétlen nyomor sujtott eabert annyira eikeserítette, hogy a legsötétebb terv fogamzott meg agyában. Dec. 8-áról 9-ére menő éjjelen kalapácsot ragadott és azzal előbb nejére, azután 3 gyermekére mért olyan ütéseket, hogy azok meghaltak. Végre magát egy késsel szurkálta össze-vissza. De tán ennek következtében még nem halt volna meg, hanem dulakodás közben a mécs ledől s ennek következtében tűz támadt a szobában, mely a vergődő öngyilkost és gyilkost megfullasztotta. A szerencsétlen család tragikus vége városzerte általános megdöbbenést keltett s főlnek, hogy az inséges idő még több áldozatot is fog követelni.

Weiss Jónas unokaöccse zala-egerszegi kereskedő cegnél a dohány és szivar különlegességeken kívül a karácsonyi ünnepekre igen alkalmas ajándék tárgyak kaphatók és pedig: mindenféle valódi tajtpipák, szivar-szopókák, egyéb dohányzó eszközök; továbbá gyönyörű szép szivar és pénzes tárcák, igen csinos uri és női utazó bőrtáskák, meglepően szép és célszerű gyermekjátékok, friss déli gyümölcsök, finom cukorkák és egyéb különféle csemegék. — Miután fentemlített cég direkt egy külföldi utazást tett, hol alkalma volt többféle cikkekben előnyös bevásárlásokat eszközölni, azon helyzetebe jutott, hogy a nagyérdemű közönséget minden árukbau igen jutányosan szolgáltatja ki.

A Központi Antiquariumnak mai lapunkhoz mellékelt könyvjegyzét ajánljuk t. olvasóink szíves figyelmébe. Irodalmunk remekéi, klasszikusai, úgy dísz, valamint az olesó kiadásokban, ifjusági iratok, rejtélyek és mulató olvasmányok, nemkülönben történelmi, föld és utirajzok, jogi és politikai munkák és más hasznos művek dús választékát találja benne az olvasó legnagyobb részben annyira olesó áranok, hogy e nagy figyelemmel összedállított jegyzék tüzetes áttekintését a legsürgősebben ajánlhatjuk mindazoknak, a kik jó és olesó olvasmányt, valamint ajándékkönyveket kívánnak a közeli karácsonyi ünnepek alkalmából, valamint téli olvasmányoknak.

Jo egészség naptára. Az országos közegészségi egyesület az egészségügyi ismereteknek a nép között való terjesztése végett szerkesztette a „Jo egészség naptára“ című népies kiadványt, mely kiválóan alkalmas arra, hogy népszerű modorban írt elbeszéléseivel, verseivel, tanácsaival az egészséges építkezés, életmód, gyermekápolás stb. tekintetében szükséges tudnivalókat a nép között terjesztse. Az egyesület a naptárt terjesztőknek a következő kedvezményeket biztosítja: aki 10 példány-

ért 3 frtot küld, bérmentve kap 13 példányt. 7 frt 50 krért 34 példányt, 15 frtért ad 68 példányt, 22 frt 50 krért 102, 30 frtért 136 példányt. Ezenkívül aki 10, 25 vagy 50 példányt árát küldi be, kapja az „Egészség” folyóirat egy, ha 75 példányt árát küldi, a folyóirat két, ha 100 példányt árát küldi be, a folyóirat három év-folyamát.

Karácsonyi ajándékokról gondoskodik mindenki a közeledő ünnepekre, de a vidéken nem mindenütt lehet találni alkalmas tárgyakat, s ezért ajánljuk t. olvasóink figyelmébe a budapesti *Késmárki és Illés* céget, melynek a Hatvani-utca 9. sz. vasház első emeletén levő óriási műcsarnokában legnagyobb választéka van mindennemű bronz, üveg, majolika, porcellán és bőrdíszműárúknak, eredeti kínai, japáni, indiai és török díszműkülönlegességeknek, továbbá fali díszek s egyéb szoba és házdíszítési tárgyaknak. Hatvani-utca 10. sz. a nemzeti kaszinó átellenében levő díszmű-árak raktárában ékszer-ek és legyezők, peluche és bőrdíszműárak, bel- és külföldi különlegességek és csebecbécék vannak a legnagyobb választékban. A Kerepesi-ut 6. sz. udvari bazár és bolti helyiségeiben óriási raktára van a játéka-árúknak, úgy hogy olcsót, szépet tartósat lehet itt találni, miről legjobb meggyőződést nyújt nagy képes árjegyzéke, melyet kívánatra díjmentesen megküld.

Vasuti menetrend. Zala-Egerszegről indul Szent-Ivánnra (Bécs felé) 6:47 reggel, 2:39 délután; **Szent-Ivánnra (Kanizsa felé)** 11:39 délelőtt, 7:57 este; **Csáktornyára** 10:32 reggel, 6:03 este; **Bobára** 9:35 reggel, 4:46 este. **Zala-Egerszegré érkezik Szent-Ivánról (Kanizsa felől)** 9:25 reggel, 4:01 délután; **Szent-Ivánról (Bécs felől)** 1:03 délután, 9:18 este; **Csáktornyáról** 9:30 reggel, 4:35 délután; **Bobáról** 9:25 reggel és 5:48 este. **Szent-Ivánról indul (Déli vasut) Kanizsa felé** 6 óra 07 perckor reggel (vegyes vonat), 12 óra 22 perckor délután, 8 óra 40 perckor este, 2 óra 45 perckor éjjel; **Szombathely felé** indul 7 óra 32 perckor reggel, 3 óra 20 perckor délután és 1 óra 54 perckor éjjel. Kanizsáról vegyes vonat érkezik 7 óra 18 perckor este.

Budapesti levél.

December eleje rendszeren a karácsonyi ünnepekre való előkészületek ideje. A fővárosi kereskedő világ már betegezte az ünnepi ajándékok alkalmas tárgyaknak csoportosítását, s most felhívjuk arra ez uton t. olvasóink figyelmét, hogy a kiknek nincs alkalmá Budapestre randolni, tudomásul bírjanak arról, mit rendelhetnek meg szépet és célszerűt.

Kéleti Béla díszműáru raktára, Budapest, Hatvani-utca 18. sz. különösen gazdag mindennemű karácsonyi ajándékok legalkalmasabb tárgyakban, valamint kellemes meglepetést szerző és trétás díszmű cikkekben. **Kéleti Béla** tapintatosan és ismert jó ízléssel válogatja össze az ajándékok kívánt tárgyakat, úgy hogy csak meg kell irni, mily összegű s mily celu tárgy s kinek van szánva. Tájékoztatóul röviden felsoroljuk a több cikket, minők: díszművek pipere árak, legyezők, fényképkerek, bőraru különlegességek, francia ékszer, porcellán nippel, pénz és szivartárcák címerrel, ezüst email monogrammal vagy autogrammal. — Miután a cég árjegyzéke a legutóbb érkezett nagy árukészlet miatt el nem készülhetett, választásra készségesen küld tárgyakat, az odaszállítási portót viseli s a jelzett szabott árakból 10 százalék engedményt ad.

A legszebb és legcélszerűbb ajándékok alkalmas üvegárak, színezés, egetés és maratás-rajzokkal és képpekkel, a leggyönyörűbb alakváltozatokban található a gróf Harrach-féle üvegáru raktárban (Váci-utca 4. sz.) a legnagyobb választékban, melyből mint karácsonyi és alkalmi ajándékok, megrendelésre különösen a következő tárgyakat ajánljuk: kristály ivó-készlet, a leggyönyörűbbt a legfinomabb kivitelemű, díszmű tárgyakat, kristály és színez üvegekben, mint virágvázákat, ajokartatókat, asztali csemegéseket, csillárokat, halószobalámpások, három osztályú tükrök, kristály tükrök, festéssel, simák és vésettek, serlegek, pezsgős garnitúrák a legfinomabb kivitelben; bor, sör, likör, puncs és viz-készletek; különösen olcsó kancsók 6 poharral bor vagy viznek 1.20 krtól 2.60 krig garnitúrák; gyönyörű nipp tárgyak, ékszerszekrények, irókészletek, sat. sat. a legszebb kivitelekben, olcsó gyári áron.

Brammer Henrik csokoládé és csemege-cukorka gyári raktarai az Andrassy-uton és a váci-utcában állandó érdeklődést köti le a járkelőknek és méltán, mert ezekhez hasonló szépségű és fényes berendezéseket csak Párisban lehet látni; különösen szép karácsonyi kiállítás van a csokoládé és cukorka-készítményekből, s legjobban ajánlatok megrendelésre a karácsonyfa-csokoládé, desszertek, sütemények, attrappok, karácsonyfa-díszek és különlegességek, valamint karácsonyfa-feldíszítve és gazdagon ellátva. Vidéki megrendelések utánvételre a legnagyobb gondal eszközöketnek, s elég-séges a faj egyszerű megjelölése, úgy mint: kevert karácsonyfa-díszek, kevert bonbonok vagy töltött bonbonok, és mily árig kívánatlik.

Közgazdaság.

A Vas-Zalamegyei első takarékpénztár Körmenten 1891. november 29-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyát a 175,000 frt befizetett részvénytőkének öt év közben felére, vagyis 87,500 frtra leendő leszállítása s erre vonatkozólag az alapszabályok 5. §-ának módosítása képezte. — Az igazgatóság ezen javaslatát indokainál fogva a közgyűlés egyhangulag elfogadta s ehhez képest az 1750 részvényre részvényenkint 10 frtjával minden évben 17,500 frt s így összesen öt év alatt 87,500 frt vissza fog fizettetni, továbbá ennek megtörténtével az 1750 drb 50 frtos részvény — két-két részvény összevonása után — 875 drb 100 frt névértékű részvényre fog kicseréltetni.

A részvénytőke leszállítás indokál szolgál az, hogy az ily felesleges nagy részvénytőke után, főleg pedig a

nagymérvű verseny mellett megfelelő osztalék adása nem lehetséges és hogy a „kemenesaljai fióktelep” Kis-Czellben az 1889. évben beszüntetve, annak egész üzletét, az összes betéteket együtt, az ujonnan alakított „Kemenesaljai Takarékpénztár Részvénytársaság” vette át; továbbá, hogy a szombathelyi és zalaegerszegi fióktelepek üzletük megerősödése folytán az anyaintézetből továbbra már nagyobb mérvű dotációt nem igényelnek és minthogy az intézet tartaléktőkéje 70,000 frtra, nyugdíjalapja pedig 50,000 frtra felemelkedvén, ez a 87,500 frtra leszállítandó részvénytőkével együtt 207,500 frt még mindig oly nagy összegű alapvagyon, mint a mekkorával az alábbi kimutatásban foglalt és az intézet üzletterületén levő többi takarékpénztárak egyike sem bír.

Vas-Zalamegyei első Takarékpénztár most Ugyanaz leszáll. alaptőkével 5 év múlva.	Körment	Szombathely	Közszeg	Körment	Felső Eőr	Kis Ozell	Szent-Gothárd	Sárovar	Z.-Egerszeg	N.-Kanizsa	Alakulási év				A rész- vény és tartal. tőkéhez	A rész- vény és tartal. tőkéhez
											Rész- vény tőke	Tar- talék alap	Összes alap- tőke	Nyugdíj alap		
1865	175000	1867	69781	244781	47598	1068313	6-0	4-4								
1867	87500	1867	72500	160000	50000	1000000	12-6	6-7								
1872	60000	1872	69851	128951	11111	2563804	4-4	20-6								
1882	60000	1882	40590	100890	10634	1278070	21-2	12-5								
1885	10200	1885	8728	18928	1454	826416	81-0	43-5								
1884	60000	1884	55886	52986	28782	4135179	57-4	13-0								
1871	12000	1871	40986	52986	5499	689031	25-0	13-0								
1872	30000	1872	26553	56553	5000	749498	22-2	13-6								
1869	50000	1869	32002	82002	5000	1112042	29-4	18-0								
1871	30000	1871	18756	48756	12365	884250	22-2	18-0								
1869	30000	1869	31104	91104	27547	949216	15-8	10-4								
1869	40000	1869	17000	57000	27547	1016016	25-4	17-8								
1845	60000	1845	113389	173389	29270	2463114	41-0	14-2								

Vas- és Zalamegyei pénzüntételek
1890. évi december hó 31-én.

Nyiltér.

Van szerencsém a n. é. közönség becses érté-
sére adni, hogy ismét Zala-Egerszegré érkezvén,
zongorahangolást és javítást

itt eszközök.

Új zongorákat 220 frttól kezdve árusítok. Régi zongorákat felpénz fizetése mellett újjakkal kicserélek.

A hangolást és javítást lelkiismeretesen és pontosan végezem.

Szíves megkereséseket kérek Breisach Sámuel helybeli könyvkereskedő urhoz intézni.

Kiváló tisztelettel

Lőrincz Károly sk.,
zongorakészítő és hangoló
Szombathelyről.

Csúsz, köszvény, tagszagatás,
fejféjás, csipőfajdalom, hátfajda-
lom stb. ellen legjobb bedörz-
lés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb
családban ismeretes, mint fajda-
lom enyhítő szer és majdnem min-
den gyógyszerárban kapható 40
és 70 krért. Minthogy utánzások
léteznek, ennélfogva mindig hatá-
rozottan:

„Horgony-Pain-Expeller”
kérendő.

Fekete, fehér és színes selyem- szöveteket

meterje 60 krajcártól kezdve 15
frt 65 krig — sima és mintázott
alakban — (körülbelül 240 különböző minőség és
2000 különböző szín- és árnyalatban) küld egy ruhára
valót és darabonként porto- és vámmentesen **G.
Henneberg** cs. és kir. udvari szállító gyári raktára
Zürich. Mintákat posta fordultával küldenek. A
levelekre 10 krajcáros postabélyeget kell ragasztani

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

4098 tk. 891.

Árverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. járásbíró, mint tlkőnyvi
hatóság közhírré teszi, hogy **Hermann Pal** lenti lakos
végrehajtónak **Takacs Vendel** baksai lakos végrehajtá-
st szenvedő elleni 80 frt tőke követelés és járuléka
iránti végrehajtási ügyében az alsó-lendvai kir. járásbí-
ró, mint tlkőnyvi hatóság területén levő, a baksai 39. stíjtkvben 1. sorsz.
alatt foglalt s **Takacs Vendel**, **Takacs Károly** és kis-
koru **Takacs Vince** és **Károly** nevén álló s az adó
alapján 168 frtra becsült ingatlanra, a baksai 295. stíjtkv-
ben 1-3. sorsz. a. foglalt **Takacs Vendel**, és kiskoru
Takacs Vince s **Károly** nevén álló s az adó alapján 22
frtra becsült ingatlanokra, a baksai 298. stíjtkvben 1.
sorsz. a. foglalt s **Takacs Vendel**, **Takacs Károly**, **Takacs**
Klára férj. **Csöbor István** és kiskoru **Takacs Vince** és
Károly nevén álló, az adó alapján 42 frtra becsült ingat-
lanra, a baksai 302. stíjtkvben 1. sorsz. a. foglalt s
Takacs Vendel, **Nagy József** (uós **Császár Katalin**),
Takacs Károly és kiskoru **Takacs Vince** és **Károly**
nevén álló s az adó alapján 28 frtra becsült ingatlanra,
a baksai 332. stíjtkvben 1. sorsz. a. foglalt s **Molnár**
István és neje **Viza Katalin** nevén álló s az adó alap-
ján 135 frtra becsült ingatlanra, a végreh. törv. 136.
§-a alapján, az árverést 68 frtban, 22 frtban, 42 frtban,
28 frt és 135 frtban ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok
az 1891. évi december hó 29-ik napján délelőtt 10
orakor **Baksa** községben a község bíró házában megtar-
tandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron
alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok
becsárának 10% -át: 16 frt 80 krt, 2 frt 20 krt, 4 frt
20 krt és 13 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881.
LX. t. c. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a
bírósnál előleges elhelyezéséről kállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Alsó-Lendván, 1891. évi augusztus hó 29.

A kir. bíróság mint telekőnyvi hatóság.
Szirmay kir. aljbíró.

5585/1891.

Pályázati hirdetmény.

Ő nagymélt. a kereskedelemügyi m. kir. miniszter
úr 1889. évi október hó 24-én 55.157. sz. a. kelt magas
leiratával felhívá ezen kamarát, hogy évenként felváltva
egy fiatal törekvő és fellőleg képesített kereskedőt vagy
iparost hozzon javaslatba, a kinek a külföldön teendő
tanulmányut költségeinek tedezésére **háromszáz forintnyi**
utazási osztóndíjat fog utalványozni.

A jövő 1892. évben ezen osztóndíjra az iparos
palyara törekvő ifju hozandó javaslatba.

Ehhez képest felhívjuk mindazon, kamarakerüle-
tünk területén lakó vagy ide illelőkes fiatal iparosokat,
kik ezen utazási osztóndíjat elnyerni óhajtnak, hogy
vonatkozó folyamodványaikat **legkésőbb f. é. december**
hó 31-ig ezen kamara elnökségéhez nyujtsák be.

Ezen folyamodványok a folyamodó nevét, lakhe-
lyét, családi viszonyait, erkölcsi magaviseletét, tett tanul-
mányait, eddigi foglalkozását s nyelvismereteit, továbbá
a folyamodó által választandó szakmát, valamint tüzet-
esen kidolgozott s megokolt u titervet kell tartalmaznia.

Az előadottak teljes hitelt érdemlő községi, iskolai
s tanonc bizonyítványokkal, munkakönyvvel igazolandók.
Sopron, 1891. november hóban.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

470 1891. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c.
102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az
alsó lendvai kir. járásbíró, mint tlkőnyvi hatóság, az 1890.
november hó 30-tól járó 6%-os kamattal, úgy járuléka
erejéig elrendelt kikiáltási végrehajtás alkalmával bíróság
lefelglalt és 418 frt 50 krra becsült szobabeli butorzatok,
2 tehén, 2 szeker, 2 vaseke, 2 taliga, 4 brána, alomszalma
és épületfából álló ingóságok nyilvános árverés útján
leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis
Csesztregen fent nevezettek lakánál leendő eszközökre
1891. évi december hó 24-ik napjának délelőtti 10
óraja határidőül kitézetik és ahoz a venni szándékozó-
ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érin-
tett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c.
107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul
is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi
LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerin
kifizetendő.

Kelt Alsó Lendván, 1891. évi december hó 10.

Vresits Elek kir. bírósági végrehajtó.

Nincs többé ősz haj!

Legújabb és legjobb hajfestőszer a

Nigrogéne

Az ősz hajnak eredeti természetes színt ad az által, hogy alkotórészeiben ártalmas anyagot nem tartalmaz, már is közkedvelté vált; hosszú szakszerű tapasztalatom után is a legjobbnak bizonyult, melyet sem fürdés, sem izzadás által el nem vesz; szaktekintélyek által is mint páratlan szer ismertetett el. — Használati utasítás mellékelve. A festett hajminták megtekinthetők.

Egy doboz ára: barna 1 frt 80 kr., fekete 2 frt.
Csésze és kefékkel 60 krral több.

Szókéknek

Regenerator

hajfijító szer 1 frt 20 kr.

Postai megrendelés a legnagyobb titoktartás mellett utánvétellel gyorsan eszközöltetik. Viszont eladók illő % engedményben részesülnek.

Egyedüli szétküldési hely:

Weiner Sándor
fodrásznál
Körmenden.

Nincs többé ősz haj!

443 v. 1891. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 5754. számú végzése által a zalaegerszegi önszegélyező egyesület végrehajtató javára Steiner Simon és neje váliczkai lakosok ellen 600 frt tőke, ennek 1887. július hó 1-től járó 8% kamata, úgy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság letöltött és 1070 firta becsült jármos ökrök, lovak és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Váliczkán, leendő eszközölésére 1891. évi december hó 23-ik napjának délelőtti 11 óra határidővel kitézik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegén 1891. évi december hó 1-én.

Nemes Sándor
kir. bírósági végrehajtó.

KOSZTOLITZ MÓR MOSÓ- ÉS VASALÓ-INTÉZETE ZALA-EGERSZEGEN.

T. C.

Van szerencsém tek. Uraságot értesíteni, hogy helyben egy kitűnően berendezett s a jelen kor igényeinek megfelelő

mosó- és vasaló-intézetet

nyitottam meg, nem kimélyen semminemő fardozást, sem pedig anyagi áldozatot, hogy intézetemet a legkitűnőbb szerkezetű gépekkel ellássam s így minden igénynek megfelelhessenek.

Ezen intézetben mindenféle fehérneműk, mosható szövetek, úgyszintén függönyök és egyéb fehér díszneműk mosásra elfogadtatnak és kiváló szépen elkészítettek.

Egy igen fontos tényezőt képez azon körülmény, hogy ezen mosási eljárásnál a tárgyak legkevésbé sem rongálódnak, mint ez ellenkezőleg a közönséges mosásnál történni szokott.

A kiszolgáltatás oly gyorsan eszközöltetik, hogy bárkinek érdekében leendő mosó-intézetemet felkeresni, és pedig annál is inkább remélhető, minthogy ezen intézmény a n. é. közönség rendkívüli kényelmére és megelégedésére szolgál.

Mosó-intézetemben a legelső külföldi hasonlítottatott szerződötetett szakszemélyek fogtak működni.

Midőn tek. Uraságot becses látogatását, illetőleg mosó-intézetem igénybevételét kérném, maradtam

Kosztolitz Mór.

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Mosó-intézet: Zala-utca 7. sz. saját házában, a takarékpénztár új épületével szemben.

Ujdonságok különlegessége.

A legszebb és legalkalmasabb karácsonyi- és új évi ajándéktárgyaknak legolcsóbb bevásárlási forrása csakis

FENYVESI MIKSA

norinbergi, diszmű, játékarú, üveg és porcellán kereskedése.

A bel- és külföldi ujdonságok, amelyek a legfokozottabb igényeket is kielégítik és olcsóságukkal minden versenyt kiállanak, túlhalmozva vannak tüzletében.

Nagy választékban vannak:

Khina ezüst és bronz készítmények
Világhírű „Baccarat” üveg, „Angol kőedény” és „Fischer” majolika gyártmányok
Álló és függő lámpák.
Ungvári tömören hajlított butorok.
Japán és Chinai árak.
Faanyagból készült háztartási cikkek.

Bárony és bőr pipere-tárgyak.
Kézimunkák.
Mindennemű gyermekjátékok.
Álló, menő és beszélő babák.
Hangszerek és „Richter” építőkövek.
Koresolyák nagy választékban.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

Fenyvesi Miksa.

Karácsonyi- és újévi ajándék tárgyak kiállítás.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt: ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszereül ajánlottak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértúlások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak verszegénység s az abból eredő bajknál is: így sapkórna, idegességéből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekelebb fájdalomokat sem okoznak és ennek folytán még a leggyengébb emberek, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hátiatróbb, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozták intéztek, ezen helyen csakis nehányt említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22-én.

Tekintetes Úr!
Alulírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12-én.

Tekintetes Úr!
Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghültem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kniffler Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!
A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagyáném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondtam, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. március 21-én.

Tekintetes Úr!
Alulírt ismételtén kéri 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legmegelőbb fogom ajánlani. Ezen hátiatrómból tetszészerinti használására Önt ezennel felhatalmazom.

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach, mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!
Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaik köszönhetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül, bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előleges beküldéséért (mi legjobban postautalványval eszközölhetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 7 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak, ennek köve kezében keretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. név-aláírással fekete színben és minden egyes doboz fedete ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúszos bajok, u. m.: gerinc agy-bántalom, tagszagatas, ischias, migraine, ideges fogfájás, főtájás, fülzaggatas stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Útes és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkkacat, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagoknak és minden idült sebre, u. m. a legbiztosabb szer elismerve. 1 kücsöggel 40 krajcár. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általános ismert kitűnő házi szer hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 forint 50 krajcár.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszér. 1 üvegecsével 22 kr., 12 üveg 2 forint.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főtájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. Eilen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 kr., egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van k próbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajcár, bérmentes küldéssel 65 krajcár.

Helső vagy egészségsó kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden, a rendetlen emésztésből származó bajknál, 1 csomag 1 forint.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabbu eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.